



שרותי בריאות הציבור
אגף לאפידמיולוגיה
Division of Epidemiology

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

י"ד באלול, התשע"ז
05 ספטמבר 2017
סימוכין: 96545717

לכבוד

חוק חופש המידע

הנדון: התפרצות של מחלות הניתנות למניעה על ידי חיסונים אצל ילדים לא מחוסנים

לגבי שאלתך, קרו מקרים בארץ ובעולם של התפרצויות חצבת ומחלות אחרות בגנים אצל ילדים שלא חוסנו. מדי פעם, גם ילד שחוסן יכול לגרום להתפרצות כי אין חיסון שמונע מאה אחוז מהמקרים, אבל זה הרבה פחות שכית. כל מחלה היא עניין בפני עצמה, אבל אנשים לא-מחוסנים הם בסיכון פי כמה וכמה לחלות במחלות אלה לעומת ילדים מחוסנים. כל דיווח על מחלה שניתנת למניעה על ידי חיסון מלווה עם שאלות 'האם המקרה חוסן נגד אותה מחלה? מתי? כמה מנות?' כדי לדעת אם מדובר במקרה שהיה אפשר למנוע דרך חיסון.

בחצבת, ניתן לומר שכ-90% מאנשים לא מחוסנים יחלו או ייחשפו לחצבת, לעומת תחלואה ב-1-2% מאנשים שחוסנו עם שתי מנות של חיסון וכ-5% מאנשים שקיבלו מנה אחת. לא ניתן לדעת מי יקבל חיסון ובכל זאת יחלה, ולכן כל אוכלוסיית הילדים צריכה להתחסן. יש הרבה מחקרים בנידון אבל לא קל לזהות אנשים בקבוצה או באזור ספציפית שלא מתחסנים כשיטה. יש כמה קבוצות מיעוט ואזורים גאוגרפים שקשה להעלות את שיעור הכיסוי החיסוני שלהם מסיבות שונות, ולא נראה שיש פתרון גורף לכל האוכלוסייה.

לגבי התניית קבלת חיסון כדי להיכנס לגן, הנושא נדון בשנים אחרונות. למרות שרוב הגורמים מסכימים שהדבר יעלה את השיעורים של כיסוי חיסונים, אין עדות בספרות שתוכנית כזו משפרת כיסוי חיסוני או מונעת התפרצויות. מבחינה לוגיסטית ומשפטית לחברתית, מאוד קשה לחוקק חוק כזה ולאכוף אותו. יש מדינות בארצות הברית שעשו את זה, אבל ספק אם הציבור הישראלי מספיק דומה לציבור האמריקני כדי לאפשר שנוהל כזה לא יפגע בזכות לכל ילד לקבל חינוך מהמדינה ובזכות לכל ילד ללכת לבית ספר בלי להסתכן במחלות מדבקות, שתי זכויות שנמצאות לפעמים בקונפליקט. אני מצרף דיון מהוועדה המייעצת למחלות זיהומיות וחיסונים כדי שתתרשמי ממורכבות הנושא. <https://www.health.gov.il/Services/Committee/IDAC/Documents/CMV11022013.pdf>. כרגע, אין תכניות להתנות כניסה לגן על קבלת חיסונים בעבר. יש אפשרות שכל משפחה תקבל תזכורת/המלצה ממוחשבת איזה חיסונים חסרים לקראת הכניסה לגן. יש לציין שהשיעור הארצי של קבלת חיסון חצבת לשתי המנות היא מעל 97% לשתי המנות, כך שגם בלי אמצעי כפייה הכיסוי הוא נחשב מצוין.

בקשר לגן פרטי שכל ההורים מסכימים שרק ילדים מחוסנים ייכנסו, בכל זאת יש לבדוק את הנושא מול משרד החינוך כי יש היבטים משפטיים לדבר.

האגף לאפידמיולוגיה יחד עם לשכות הבריאות המחוזיות והנפתיות מבצעים ניטור ארצי שוטף כדי לזהות אזורים של כיסוי חיסוני נמוך ולהציע חיסוני השגרה לכל האוכלוסייה.

בברכה,

האגף לאפידמיולוגיה